

XII Curs de donació i trasplantament d'òrgans en Medicina Intensiva

22-23 de gener de 2020

Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona

PROGRAMA

presentació del curs

Curs de Formació Mèdica Continuada dirigit a metges residents R3 i R4, de l'especialitat de Medicina Intensiva, amb una càrrega lectiva de 20 hores teòricopràctiques.

El nostre país s'ha mantingut capdavanter a Europa en programes de donació i trasplantament d'òrgans sòlids gairebé els darrers vint anys. Es tracta d'un programa consolidat però que requereix la participació activa de tots els professionals i que és el resultat d'una cultura sanitària.

En el nostre país, la majoria d'òrgans per a trasplantament procedeixen de donants en mort encefàlica, essent generalment els serveis de medicina intensiva (SMI) els encarregats de detectar, avaluar i mantenir aquests potencials donants. D'altra banda, i donada l'escassetat permanent d'òrgans per fer front a les llistes d'espera, s'han buscat d'altres tipus de donant: viu, assistència no controlada i darrerament s'han consolidat els programes de donació en assistència controlada. Aquest darrer tipus de donant, de nou, recau bàsicament en l'àmbit de la medicina intensiva, motiu pel qual s'ha integrat en el programa.

No hem d'oblidar que actualment la majoria de coordinadors de trasplantaments són intensivistes, ja sigui amb dedicació parcial o completa. Finalment, són els SMI i els seus professionals qui reben els pacients trasplantats en la fase inicial i crítica del procés.

Malgrat els excel·lents resultats del programa de donació i trasplantament d'òrgans és necessària la formació continuada i una major implicació, pel paper decisiu que tenen els SMI en tot el procés. De fet, el programa de Formació de l'Especialitat contempla la formació en el procés de donació i trasplantament, tant des del punt de vista teòric com d'adquisició d'habilitats tècniques.

La Organización Nacional de Trasplantes (ONT) i la Sociedad Española de Medicina Intensiva y Crítica (SEMICYUC) mantenen un acord de col·laboració tècnica, científica i docent en l'àmbit de la donació i trasplantament, i han establert una comissió paritària per instrumentalitzar la col·laboració.

Aquest curs s'adapta al model establert per la comissió, quant a les seves característiques i a la seva temàtica.

ORGANITZACIÓ I CO-DIRECCIÓ

Dra. Gloria de la Rosa. Organización Nacional de Trasplantes
Dr. Jaume Tort. Organización Catalana de Trasplantament
Dr. Joan Ramon Masclans. Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica
Dra. Núria Masnou. Hospital Universitari Dr. Josep Trueta de Girona
Dra. Maria Teresa Pont. Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona

amb la COL-LABORACIÓ de

 Organización Nacional de Trasplantes.
Ministerio de Sanidad y Consumo

 Organización Catalana de Trasplantament.
Servei Català de la Salut

 Sociedad Española de Medicina Intensiva
y Unidades Coronarias

 Societat Catalana de
Medicina Intensiva i Crítica

 Hospital Universitario de
Girona Doctor Josep Trueta

 Hospital Universitario
Vall d'Hebron de Barcelona.
Direcció de Trasplantament

programa

22 Gener 2020

- 08:30 - 09:00 Entrega de documentació
- 09:00 - 09:15 Inauguració del Curs
Ponent: Dra. Núria Masnou
Ponent: Dra. Gloria de la Rosa
Ponent: Dr. Jaume Tort
- 09:15 - 10:00 Model organitzatiu Espanyol per a l'obtenció d'òrgans i trasplantament
Ponent: Dra. Gloria de la Rosa
- 10:00 - 11:00 Futilitat, limitació del tractament de suport vital i donació. Aspectes ètics en la donació i trasplantament
Ponent: Dra. Begoña Román Maestre
- 11:00 - 11:30 Procés de donació avui: ME, CIOD, DAC... On som?
Ponent: Dra. Núria Masnou Burralló
- 11:30 - 12:00 Pausa- Cafè
- 12:00 - 12:30 Diagnòstic clínic, instrumental i legal de la mort encefàlica
Paper del DTC com a eina pronòstica i diagnòstica
Ponent: Dr. Pere Cardona Portela
- 12:30 - 13:00 Factors pronòstics d'evolució a mort encefàlica, ajudant a decidir en CIOD
Discussió de "casos tipus"
Ponent: Dra. Yolanda Silva Blas
- 13:00 - 13:45 Manteniment general del donant d'òrgans guiat per objectius: END POINTS MANAGEMENT
Ponent: Dra. María Bodí Saera
- 13:45 - 15:00 Dinar
- 15:00 - 20:00 Tallers simultanis
1. Taller de mort encefàlica- Doppler transcranial
Ponent: Dra. Yolanda Silva Blas
Ponent: Dr. Pere Cardona Portela
 2. Taller de selecció del donant
Ponent: Dr. Josep Trenado
Ponent: Dr. Alberto Sandiumenge Camps
 3. Taller de manteniment del donant d'òrgans
Ponent: Dra. Adriana Sánchez
Ponent: Dr. Miquel Morales
Ponent: Dra. Mariona Badia Castelló
- 20:00 - 20:00 Clausura

23 Gener 2020

09:15 - 10:00 **Avaluació del potencial donant d'òrgans i teixits Noves atribucions relacionades amb la Coordinació de trasplantament: RD 2012, traçabilitat i biovigilància**
Ponent: [Dra. Maria Dolores Bosque Cebolla](#)

10:00 - 11:00 **Circuits de col·laboració en la detecció de possibles donants: participació de les unitats d'urgència i unitats d'ictus**
Visió del metge d'urgències
Ponent: [Dra. Ketty Irene Torres](#)

Visió del intensivista
Ponent: [Dra. Adriana Sánchez](#)

Visió del coordinador
Ponent: [Dra. Maria Dolores Bosque Cebolla](#)

11:00 - 12:00 **Donació en assistència tipus III**
Ponent: [Dr. José María Manciño Contreras](#)

Diagnòstic mort per criteris cardiocirculatoris (RD 28 desembre 2012)
Protocol donació en assistència controlada: model extracció superràpida vs model perfusió-comparació de resultats

12:00 - 12:20 **Pausa- Cafè**

12:20 - 13:20 **Extracció multiorgànica.**
Organització i procediment donació ME
Ponent: [Dra. Laura Lladó Garriga](#)

Organització i procediment DAC
Ponent: [Dra. Leire Sánchez Corujo](#)

13:20 - 14:00 **Postoperatori immediat, punts clau en el maneig**
Trasplantament cardíac
Ponent: [Dr. Juan Carlos López Delgado](#)

Trasplantament hepàtic
Ponent: [Dr. Francesc Xavier Nuvials Casals](#)

Trasplantament pulmonar
Ponent: [Dra. Judit Sacanell Lacasa](#)

14:00 - 15:30 **Dinar**

15:30 - 16:30 **Comunicació de males notícies. Entrevista clàssica vs entrevista prèvia. diferències clau**
Ponent: [Dra. Teresa Pont Castellana](#)

16:30 - 19:30 **Tallers simultanis**
1. Entrevista de donació, simulació
Ponent: [Dr. Josep Maria Alcoverro Pedrola](#)
Ponent: [Dra. Teresa Pont Castellana](#)

2. Resolució de conflictes
Ponent: [Adriana Sánchez](#)
Ponent: [Dra. Núria Masnou Burralló](#)

3. Gestió del risc
Ponent: [Dra. Aurora Navarro](#)
Ponent: [Dra. Elisabeth Navas Moya](#)

19:30 - 19:30 **Clausura**

professorat del curs

- **Dr. Josep Maria Alcoverro.**
Intensivista. Coordinador de Trasplantaments. Fundació Althaia. Xarxa Assistencial Universitària de Manresa.
- **Dra. Mariona Badia.**
Intensivista. Coordinadora de Trasplantaments. Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida.
- **Dra. María A. Bodí.**
Cap del Servei de Medicina Intensiva. Hospital Universitari Joan XXIII, Tarragona. Coordinació de Trasplantaments.
- **Dra. Maria Dolores Bosque.**
Coordinador de Trasplantaments. Hospital General de Catalunya.
- **Dr. Pere Cardona Portela.**
Neuròleg. Hospital Universitari de Bellvitge, L'Hospitalet de Llobregat.
- **Dra. Ketty Irene Torres.**
Adjunta del Servei d'urgències de l'Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta.
- **Dra. Laura Lladó.**
Cirujana. Servei de Cirurgia Hepàtica y Trasplantaments. Hospital Universitari de Bellvitge, L'Hospitalet de Llobregat.
- **Dr. Juan Carlos López.**
Metge intensivista. Hospital Universitari de Bellvitge, L'Hospitalet de Llobregat.
- **Dr. José María Manciño.**
Coordinador de Trasplantaments. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona.
- **Dra. Núria Masnou.**
Intensivista. Coordinadora de Trasplantaments. Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta.
- **Dr. Miquel Morales.**
Metge adjunt del Servei de Medicina Intensiva, Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta.
- **Dra. Aurora Navarro.**

Organización Nacional de Trasplantes.

- **Dra. Elisabeth Navas.**
Intensivista. Coordinació de Trasplantaments. Hospital Universitario Mútua Terrassa.
- **Dr. Xavier Nuvials.**
Intensivista. Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- **Dra. Teresa Pont.**
Intensivista. Directora de Trasplantaments. Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- **Dra. Begoña Román.**
Professora d'ètica. Facultat de Filosofia (UB)
- **Dra. Judith Sacanell.**
Metge adjunta. Servicio de Medicina Intensiva. Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- **Dra. Leire Sánchez.**
Facultatiu Especialista de Cirurgia Toràctica Hospital Universitari Vall d'Hebron.
- **Dra. Adriana Sánchez.**
Adjunta del Servei de Medicina Intensiva de l'Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta.
- **Dr. Alberto Sandiumenge.**
Intensivista. Servei de Medicina Intensiva. Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- **Dra. Yolanda Silva.**
Neuròloga. Hospital Universitari de Girona, Dr. Josep Trueta.
- **Dr. Josep Trenado.**
Servei de Medicina intensiva / Equip coordinador de trasplantaments, Hospital Universitari Mútua de Terrassa.

informació general

OBJECTIUS GENERALS

- Adquirir o millorar els coneixements teòrics, les habilitats i les actituds relacionades amb la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Adquirir els coneixements teòrics sobre:
Model organitzatiu espanyol per a l'obtenció d'òrgans.
Concepte, diagnòstic clínic, instrumentat i legal de mort encefàlica (ME).
Concepte, diagnòstic clínic, i legal de la mort en assistència controlada (DAG)
Criteris de selecció del potencial donant d'òrgans i teixits.
Manteniment del donant d'òrgans i teixits.
Maneig postoperatori immediat del pacient trasplantat.
Habilitats de comunicació en situacions difícils, entrevista clàssica de donació i entrevista prèvia
Aspectes ètics en els nous escenaris de donació: inici de cures intensives orientades a la donació (CIOD), ingrés per donació en assistència controlada i limitació de tractament de suport vital.
- Adquirir habilitats i actituds en:
Selecció del potencial donant d'òrgans i teixits.
Diagnòstic clínic de mort encefàlica. Doppler transcranial.
Manteniment del donant.
Donació en assistència controlada.
Tallers d'entrevista familiar.
Discussió de casos clínics (discussió mèdica, discussió ètica, aspectes legals).

CONTINGUTS TEÒRICOPRÀCTICS

- Model organitzatiu espanyol per a l'obtenció d'òrgans per a trasplantament.
- Aspectes ètics en la donació d'òrgans (ME/DAC).
- Detecció possibles donants; CIOD (cures intensives orientades a la donació).
- Avaluació del potencial donant d'òrgans i teixits.
- Diagnòstic clínic, instrumental i legal de la mort encefàlica.
- Manteniment del donant d'òrgans guiat per objectius.
- Comunicació de males notícies. Entrevista de donació.
- Diagnòstic clínic i legal de mort en assistència controlada (DAC).
- Extracció multiorgànica (ME/DAC). Organització i procediment.
- Maneig del postoperatori immediat del trasplantament cardíac.
- Maneig del postoperatori immediat del trasplantament hepàtic.
- Maneig del postoperatori immediat del trasplantament pulmonar.

METODOLOGIA

Classes teòricopràctiques adaptades a la realitat de les unitats de cures intensives. Establiment d'un marc teòric i d'uns conceptes bàsics en el camp de la donació i el trasplantament, tant en mort encefàlica com en assistència controlada (Tipus Maastricht III).
Es plantejaran les classes de forma interactiva amb la finalitat que la discussió, sobre casos suposats, faciliti la presa de decisions, l'actitud respecte a la donació i tota la part tècnica-instrumental del maneig del donant.
Es duran a terme tallers amb pocs alumnes (5-6) sobre els supòsits abans esmentats, a fi i efecte d'afavorir la discussió entre tutors de tallers i alumnes.

AVALUACIÓ

- Els alumnes realitzaran un examen de coneixements tipus test en el moment de formalitzar la inscripció (on-line).
- S'avaluarà l'aprofitament del curs mitjançant un examen nominal de preguntes tipus test una vegada finalitzat el curs (on-line).
- Enquesta anònima de les activitats formatives avaluant: continguts impartits, sistema docent i professorat.
- És obligatòria l'assistència al 80% curs per obtenir el certificat corresponent.

informació general

SEU

Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona
Carrer Pic de Peguera, 15
17003 Girona

CERTIFICACIÓ

Es lliuraran certificats d'assistència quan s'acrediti una assistència mínima al 80% del curs.

INSCRIPCIÓ

La inscripció és gratuïta (subvencionada per l'ONT- Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad), material docent, dinars de treball i cafès entre sessions.

Data límit d'inscripció: 13 de gener de 2020.

Per formalitzar la inscripció, ompliu el formulari d'inscripció que trobareu al següent enllaç:

<http://inscripciones.academia.cat/form.php?id=1201>

Per tal de garantir-la, faciliteu el vostre número de VISA i data de caducitat de la targeta. En cas d'absència, se us carregaran 50 euros al número de compte proporcionat.

El procés de selecció es farà per rigorós ordre de recepció de la sol·licitud i atenen a la procedència geogràfica (20 places).

SECRETARIA DEL CURS

L'Acadèmia

FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARIS

Departament d'Activitats i Congressos

Major de Can Caralleu, 1-7 • 08017 Barcelona • Fax 932 031 485

Informació

Ariadna Clivillé

Tel. 932 030 756

ariadnacliville@academia.cat

Inscripcions

Lourdes Campañá

Tel. 932 032 765

inscripciones@academia.cat